

Regeringens proposition

1999/2000:84

Börsintroduktion av Telia AB

Prop.
1999/2000:84

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 28 mars 2000

Göran Persson

Björn Rosengren
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att minska statens ägande i Telia AB till lägst 51 % av samtliga aktier. Regeringen avser att genomföra en börsintroduktion av bolaget. Regeringen återkommer till riksdagen om ytterligare minskning av ägandet blir aktuellt.

Regeringen föreslås vidare få bemyndigande att utnyttja den låneram, som etablerades för kostnader i samband med börsintroduktionen och försäljningen av aktier i Telia/Telenor, för kostnader för börsintroduktionen av Telia AB och försäljningen av aktier i bolaget. Regeringen bör bemyndigas att utöka låneramen med 80 miljoner kronor till sammanlagt 230 miljoner kronor.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Regeringens proposition Informationssamhälle för alla	4
4	Avveckling av sammanslagningen mellan Telia AB och Telenor AS samt tidigare överväganden.....	4
5	Börsintroduktion av Telia AB.....	5
5.1	Utvecklingen av telekommunikationsmarknaden och Telia AB:s framtida inriktning	5
5.2	Staten bör börsintroducera Telia AB och minska sitt ägande i bolaget.....	6
5.3	Kostnader för arbetet med sammanslagning av Telia AB och Telenor AS samt kostnader för börsintroduktionen av Telia AB	9
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 mars 2000.....	10

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

dels bemyndigar regeringen

1. att minska statens ägande i Telia AB till lägst 51 % av samtliga aktier

2. att utnyttja de medel som inte utnyttjats för kostnader i samband med den planerade börsintroduktionen av Telia/Telenor för kostnader i samband med den planerade börsintroduktionen av Telia AB,

dels godkänner

3. vad regeringen föreslår om en utökad låneram med 80 miljoner kronor för statens kostnader i detta sammanhang.

2 Ärendet och dess beredning

Efter beslut av riksdagen våren 1993 ombildades Televerket den 1 juli 1993 till ett av staten helägt aktiebolag, Telia AB. Huvudmotivet var att aktiebolagsformen ansågs utgöra en lämplig associationsform för konkurrensutsatt verksamhet.

Riksdagen beslöt våren 1998 (prop.1997/98:121, bet. 1997/98:NU14, rskr. 1997/98:308) om riktlinjer för Telias verksamhet.

Riksdagen godkände i beslut den 15 juni 1999 (prop. 1998/99:99, bet. 1998/99:NU14, rskr. 1998/99:260) ett avtal mellan svenska staten och norska staten om sammanslagning av de bägge företagen Telia AB och Telenor AS. Vidare bemyndigade riksdagen regeringen att minska svenska statens ägande i det sammanslagna bolaget. En efterföljande börsintroduktion var överenskommen mellan staterna.

När sammanslagningen nu är under avveckling återkommer regeringen till frågan om börsnoteringen, men endast avseende Telia AB.

Telia AB har i skrivelser som kom in den 28 januari och den 6 mars 2000 redovisat huvudinriktningen i bolagets affärsstrategi. En börsintroduktion skulle underlätta genomförandet av strategin.

3 Regeringens proposition Informationssamhälle för alla

Regeringen har tidigare i dag beslutat propositionen Informationssamhälle för alla. Där förelås mål, inriktning och prioritering av områden för IT-politiken, ändring i ledningsrättslagen (1973:1144) samt ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Regeringen har i den propositionen lämnat sin syn på utgångspunkterna för IT-politiken.

4 Avveckling av sammanslagningen mellan Telia AB och Telenor AS samt tidigare överväganden

Den tidigare nämnda sammanslagningen av Telia AB och Telenor AS genomfördes aldrig fullt ut.

Efter att tillräckliga eftergifter lämnats, godkände EU-kommissionen den 13 oktober 1999 sammanslagningen. Därefter påbörjades sammanslagningen med undertecknande av aktieägaravtal mellan staterna den 18 oktober 1999.

Den svenske och den norske statsministern offentliggjorde den 16 december 1999 ett uttalande med innebörden att arbetet med sammanslagningen av Telia AB och Telenor AS skulle avbrytas. Motivet var bl.a. de problem som uppstått vid sammanslagningens genomförande. Vidare

kom man överens om att de bägge staterna skulle träffa ett avtal om avveckling av samgåendet. Avtalet kommer senare att överlämnas till riksdagen för kännedom. I avtalet skall bl.a. fördelningen av de gemensamma kostnader som länderna haft behandlas. Sammanslagningen genomfördes som en apportemission där aktierna i Telia AB och Telenor AS tillfördes ett nybildat bolag, Newtel AB i den överenskomna proportionen så att svenska staten erhöll 60 % av samtliga aktier och den norska staten 40 % av samtliga aktier i Newtel AB. Denna emission avbröts innan den registrerats och aktierna har återförts till respektive stat.

5 Börsintroduktion av Telia AB

5.1 Utvecklingen av telekommunikationsmarknaden och Telia AB:s framtida inriktning

Telekommunikationsmarknaden har under de senaste åren genomgått grundläggande förändringar vilka på ett mycket påtagligt sätt påverkat Telia AB. De fem senaste åren har inneburit betydligt större förändringar än någonsin tidigare i bolagets historia.

Huvudorsakerna bakom den revolution som pågår i telebranschen är den teknologiska utvecklingen, den omfattande liberaliseringen av telemarknaden i de flesta länder och globaliseringen. Utvecklingen inom digital transmissionsteknik, radiotransmission och accessteknik har inneburit lägre och snabbt sjunkande kostnader, ökad rörlighet samt möjlighet att erbjuda avancerade bredbandstjänster till attraktiva priser. Internetbaserade datakommunikationstjänster har utvecklats starkt och dessa står nu för en betydande del av trafiken.

Liberaliseringen av telekommunikationsmarknaderna i Europa har haft en mycket stor betydelse för branschens utveckling. De radikalt ändrade marknadsförutsättningarna från slutna till öppna värdekedjor har öppnat nya affärsmöjligheter för såväl befintliga som nya aktörer. Stordriftsfördelar som tidigare fanns inom teknik och infrastruktur, ligger numera främst inom tjänste- och applikationsutveckling samt marknadsföring.

Nationsgränserna har blivit mindre betydelsefulla. Globaliseringen inom branschen sker i högt tempo och drivs i stor utsträckning av behovet av att förvärva kompetens, expandera kundbaser samt bredda tjänsteutbudet. Värdeutvecklingen i branschen har varit mycket gynnsam vilket möjliggjort en mycket god tillgång till riskkapital för såväl befintliga som nystartade operatörer. Detta har naturligtvis ytterligare accentuerat globaliseringen inom branschen.

Den nordiska telekommunikationsmarknaden ligger i dag i täten internationellt vad gäller utnyttjandet av såväl fasta som mobila tjänster liksom inom tillämpning av nya områden och lösningar såsom internet och bredband. På dessa marknader är Telia AB i dag en av de ledande aktörerna och har därigenom ett gott utgångsläge jämfört med andra internationella operatörer om möjligheterna tas tillvara.

Den svenska marknaden är dock i ett internationellt perspektiv liten. Detsamma gäller i hög grad Telia AB jämfört med ledande telekomope-

ratörer i Europa vilket gör det svårare att få full resultateffekt av den tekniska och kompetensmässiga ställning koncernen har. Vidare ställs stora krav på Telia AB att konkurrera med nya snabbväxande och resursstarka aktörer och att anpassa sig till nya kundkrav, nya tekniker, fortsatta avregleringar, utveckling mot öppna värdekedjor samt det ökade konkurrenstryck som följer av den pågående globaliseringen.

Telia AB:s strategi

Telias framskjutna position beror i hög utsträckning på det sedan länge mycket nära samarbetet med Ericsson samt med andra FoU-intensiva IT-företag. Fortsatta investeringar inom intressanta tillväxtområden ställer höga krav på Telia AB:s förmåga att i samarbete med teknik- och mjukvaruleverantörer utveckla ny teknik och nya kommersiellt gångbara tjänster. Om Telia AB även i framtiden skall kunna säkerställa tillgång till nödvändig kompetens måste bolaget genomföra offensiva satsningar inom en rad tillväxtområden.

Telia AB har redovisat huvudinriktningen i bolagets affärsstrategi. Här lämnas en kortfattad sammanfattning.

Telia AB har en unik möjlighet att etablera sig som ett mycket snabbt växande och lönsamt svenskt spjutspetsföretag inom mobil datakommunikation samt internet. Utvecklingstempot i branschen är högt och mot bakgrund av bland annat de åtgärder som Telia AB:s konkurrenter för närvarande planerar och genomför är det bolagets bedömning att Telia AB omedelbart måste genomföra ett antal strategiska åtgärder och säkerställa tillgång till tillräckliga finansiella resurser.

Den framtida verksamhetsinriktningen kommer att koncentreras till ett antal kärnområden såväl geografiskt som verksamhetsmässigt. Gemensamt för dessa områden är att Telia AB där har en internationellt sett ledande, och i vissa fall unik, kompetens och erfarenhet samt att områdena väntas generera en mycket stark tillväxt.

Satsningsområdena är mobil kommunikation, internationell IP-carrier, det vill säga nät som hyrs ut till andra operatörer samt en snabb bredbandsutbyggnad i Sverige inräknat nya bredbandstjänster för privatpersoner och nya tjänster för mindre företag. Strategin innefattar mycket omfattande investeringar i FoU i Sverige, utbyggnad av bredband i Sverige och därtill uppbyggnad av en internationell närvaro som IP-carrier. Kapitalbehoven på samtliga dessa områden är betydande och utbyggnaden genererar omfattande utvecklingsarbete i Sverige och avser stora investeringar i nät både i Sverige och utomlands. Investeringarna sker i Sverige i första hand i egen regi medan investeringarna utomlands till en del sker genom förvärv av andra företag.

5.2 Staten bör børsintroducera Telia AB och minska sitt ägande i bolaget

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att minska statens ägarandel i Telia AB till lägst 51 % av samtliga aktier i bolaget.

Regeringens bedömning: Börsintroduktionen bör kunna genomföras tidigast våren 2000 och målet bör vara att etablera Telia AB:s aktie som en folkaktie.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Telia AB bör ges samma förutsättningar som konkurrenterna har. De förslag som här läggs innebär att Telia AB ges möjligheter att utvecklas som operatör på samma villkor som övriga aktörer på marknaden.

Telia AB:s situation

Börsintroduktioner av de tidigare nationella telebolagen i Europa har varit vanliga under senare år. Det är genomgående fråga om att staterna släpper in andra ägare som får minoritetsandelar i bolagen. I flertalet fall har staten sålt aktier för att få in pengar och i några fall har bolagen genom nyemission kunnat öka sin finansiella styrka. För flertalet av Europas aktörer har en börsintroduktion ofta valts som ett första steg. Skälen som redovisas är förutom statsfinansiella att bolagen skall kunna få tillgång till kapitalmarknaden för att ta tillvara de möjligheter som finns där och därigenom stärka sina positioner.

För närvarande har Telia AB en nackdel gentemot sina konkurrenter genom Telia AB som konkurrensutsatt aktör inte har möjligheter att konkurrera med de andra aktörerna på lika villkor. En väsentlig förutsättning för att uppnå lika villkor är att ha tillgång till kapitalmarknaden för att kunna skaffa kapital till en expansion och för att kunna samarbeta internationellt på viktiga områden.

Statens roll som ägare till Telia AB, börsintroduktionen

För Telia AB är det väsentligt att nu veta vilka förutsättningar som gäller för dess fortsatta utveckling. Bolagets strategiska inriktning och expensionsplaner och därmed möjligheter att uppnå sina målsättningar kommer i stor utsträckning att bero på tillgången till kapital. Det värde som Telia AB representerar kan därtill komma att minska längre fram om bolaget inte ges möjlighet att genomföra de strategiska tillväxtsatsningar som planeras såväl i Sverige som internationellt.

En vidgning av Telia AB:s ägarkrets medger därtill att andra ägare utöver staten får möjlighet att kritiskt granska Telia AB:s affärsidé och ställa krav på effektiv förvaltning och goda ekonomiska resultat i linje med vad staten eftersträvar. Vid en börsintroduktion återspeglas bolagets prestanda i börskursen. Telia AB:s investeringar får en utomstående granskning som innebär att endast satsningar som i ett bransch- och kapitalmarknadsperspektiv ter sig som de mest lämpliga kommer att ske. I syfte att underlätta kapitalmarknadens oberoende granskning av bolaget kommer staten att eftersträva att bolagets ägarstruktur återspeglas i styrelsens sammansättning.

För att ge bolaget möjligheter att verka på samma sätt som övriga aktörer på marknaden genom att expandera, dra till sig externt kapital och förvärva andra företag mot betalning i egna aktier, bör staten minska sitt

ägande i Telia AB och börsnotera bolaget. Regeringen bör därför erhålla ett bemyndigande av riksdagen att minska statens ägande i Telia AB. Staten äger nu samtliga aktier i bolaget. Samtliga aktier har lika röstvärde. I ett första steg bör regeringen inhämta riksdagens medgivande att minska statens ägande i Telia AB ned till 51 % av samtliga aktier i bolaget. Detta ger tillräckligt utrymme för en börsintroduktion och för bolaget att skaffa nytt kapital och göra förvärv genom att emittera nya aktier. Regeringen avser att återkomma till riksdagen om en ytterligare minskning av ägandet blir aktuell.

Förändring av statens ägande kan ske antingen genom att staten säljer aktier som för närvarande innehåses av staten eller att staten tillstyrker nyemission som minskar statens ägarandel. En kombination av dessa alternativ är även möjligt. Staten kan i samband med en börsintroduktion sälja en relativt stor del av sitt aktieinnehav. Telia AB bör även genom nyemission ha möjlighet att få tillgång till det kapital som erfordras för den utveckling som anges.

Regeringen har därför för avsikt att under våren 2000 genomföra en börsintroduktion av Telia AB om marknadsmässiga förutsättningar föreligger. I det sammanhanget kan även en nyemission bli aktuell. Motivet för nyemissionen är att bolaget som nämnts står inför mycket stora värdeskapande investeringar inom mobiltelefoni, internetverksamhet, bredbandsutbyggnad i Sverige och inom den internationella verksamheten bl.a. som tillhandahållare av nät för andra operatörer.

Staten har att ta ställning till förslag om nyemissioner på bolagsstämman. Detta gäller både en emission i samband med börsintroduktionen och efterföljande eventuella nyemissioner. Det ankommer på regeringen att ta ställning till sådana förslag inom ramen för det föreslagna bemyndigandet att statens ägande inte skall understiga 51 % av samtliga aktier i bolaget.

Det bör ankomma på regeringen att fatta beslut om tidpunkt, omfattningen och formerna m.m. för börsintroduktionen. När regeringen genomför en försäljning av aktier i Telia AB som staten äger bör det ske på ett sådant sätt att statens intresse att få ut bästa värde tillgodoses.

Det är regeringens bedömning att intresset från den svenska allmänheten att teckna aktier i Telia AB är stort. Regeringen avser att genomföra börsintroduktionen på sådant sätt att många privatpersoner ges möjlighet att teckna aktier, Telia-aktien skall bli en folkaktie. Särskilda rabatter till privatpersoner kommer dock inte att lämnas.

Staten skall utöva ett professionellt och affärsmässigt ägande av sitt innehav i Telia AB med sikte på att skapa bästa möjliga förutsättningar för bolagets utveckling på sikt. Den framtida förvaltningen av statens ägande i Telia AB bör ske med sikte på att utveckla Telia AB och söka uppnå bästa värde på statens innehav i bolaget.

Det ankommer i övrigt på ägare och styrelse att fatta sådana beslut om bolagets struktur, finansiella mål och affärsidé att bolaget i framtiden är attraktivt på kapitalmarknaden.

5.3 Kostnader för arbetet med sammanslagning av Telia AB och Telenor AS samt kostnader för börsintroduktionen av Telia AB

Prop. 1999/2000:84

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att utnyttja den låneram, som etablerades för kostnader i samband med börsintroduktion och försäljningen av aktier i Telia/Telenor, för kostnader för börsintroduktion av Telia AB och försäljning av aktier i bolaget. Regeringen bemyndigas att utöka låneramen med 80 miljoner kronor till sammanlagt 230 miljoner kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har bemyndigat regeringen att besluta om lån i Riksgäldskontoret inom en ram av 100 miljoner kronor för att tillfälligt täcka kostnader i samband med en sammanslagning av Telia AB och Telenor AS. Kostnaderna för arbetet med sammanslagningen av Telia AB och Telenor AS kan uppskattas till 100 miljoner kronor. Det är i första hand fråga om kostnader för banker och juridisk rådgivning vid förhandlingen om samgåendeavtalet och aktieägaravtalet. Låneramen skulle regleras genom intäkter från försäljning av aktier i det sammanslagna bolaget.

För kostnaderna i samband med den tidigare planerade börsintroduktionen av det sammanslagna bolaget Telia/Telenor bemyndigade riksdagen regeringen, på grundval av förslag i budgetpropositionen för år 2000, att besluta om lån i Riksgäldskontoret inom en ram om 150 miljoner kronor. Låneramen skulle regleras genom intäkter från försäljning av aktier i det sammanslagna bolaget. De kostnader som staten haft för det påbörjade försäljningsarbetet kan uppskattas till ca 30 miljoner kronor. Dessa kostnader kommer att belasta låneramen. De insatser som gjorts kan delvis vara till nytta vid börsintroduktionen av Telia AB. Utrymmet inom låneramen är således för närvarande ca 120 miljoner kronor.

Huvuddelen av kostnaderna för försäljningen av aktier i Telia AB som nu är aktuell är direkta kostnader för själva försäljningen av aktierna. Dessa, som är drygt 1,5 % av värdet av försålda aktier, regleras genom att de säljande bankerna reducerar statens intäkter med kostnaderna. De omkostnader som staten finansierar är bland annat dels kostnader för statens egna rådgivare dels kostnader för informationsinsatser i samband med försäljningen.

Regeringen föreslår att riksdagen dels medger att den låneram, som etablerades för kostnader i samband med försäljningen av aktier i Telia/Telenor, får användas för kostnader för börsintroduktionen av Telia AB och försäljningen av aktier i bolaget, dels bemyndigar regeringen att utöka låneramen med ytterligare 80 miljoner kronor för kostnader av detta slag till sammanlagt 230 miljoner kronor. Såväl låneramen avseende sammanslagningen av Telia/Telenor som låneramen för börsintroduktion av Telia AB avses regleras med medel från statens inkomster av försäljning av aktier i Telia AB.

Näringsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 mars 2000

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Winberg, Ulvskog, von Sydow, Klingvall, Östros, Engqvist, Rosengren, Larsson, Lejon, Lövdén

Föredragande: Statsrådet Björn Rosengren

Regeringen beslutar proposition 1999/2000:84 Börsintroduktion av Telia AB